

мислення, уяву, стимулює активність, сприяє розвиткові інтересу до навчання; 4) наочність підвищує якість засвоєння, сприяє оснащеності знань, їх ясному та свідомому розумінню [3, с. 70].

Правильне та своєчасне використання наочного приладдя при повідомленні учневі нового матеріалу має велике значення. Насамперед необхідно завжди пам'ятати, що демонстрація наочного посібника – це засіб, а не мета [4, с. 33]. Наочне приладдя рекомендується демонструвати тоді, коли в цьому є необхідність за змістом досліджуваного матеріалу й часу уроку. Велике значення має правильне сполучення слова викладача й наочності [4, с. 63]. Демонстрація будь-яких наочних приладь завжди супроводжується словом.

Комплексне використання наочних посібників на уроках створює великі можливості у відображенні і з'ясуванні найскладніших явищ, подій і процесів у їх діалектичній єдності, взаємозв'язках, що сприяє формуванню діалектико-матеріалістичного світогляду учнів, підвищенню якості навчання та виховання. Ефективність комплексного використання унаочнення й інших засобів навчання визначається педагогічною доцільністю та методичною майстерністю педагога, вмінням поєднати їх з навчально-виховним змістом уроку.

Широка різноманітність дидактичних функцій окремих засобів навчання, а також варіативність методичних прийомів їх застосування, можливість значно підвищити навчально-виховний рівень уроків – усе це повинно привернути увагу викладачів до комплексного використання наочних і інших засобів навчання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Біда О. Відеотека як ефективний засіб підготовки вчителів // Рідна школа. – 2002. – №5. – С. 64-66.
2. Волинський В. Можливості аудіовізуальних засобів навчання // Педагогіка і психологія. – 1997. – №3. – С. 65-73.
3. Колесник М. Наочність у навчальному процесі // Педагогіка і психологія. – 1997. – №2. – С. 32-37.

Буркут Олег,
студент 4 курсу

Факультету фізико-математичної, комп'ютерної та технологічної освіти
Наук. керівник: **С.В.Хоменко**, к.п.н., доцент (БДПУ)

ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЛОВОЇ ГРИ

З розвитком педагогічної науки не втрачає актуальність використання ділових ігор на заняттях з економічних дисциплін.

Питання щодо застосування ділових ігор досліджували В.Анісімов, Я.Гінзбург, М. Крюков, Л.Нечепоренко, І.Коломієць та ін.

Метою дослідження є аналіз принципів організації ділової гри, яку використовують при вивченні курсу економіки у ПТНЗ, та сприяють кращому формуванню економічної свідомості учнів, підвищенню інтересу

до предмета.

Ефективність використання ділової гри як розвивального активного методу багато в чому обумовлена позицією викладача, його спрямованістю на створення особистісно-орієнтованого педагогічного простору, демократичним стилем навчання, діалоговими формами взаємодії з студентами, знання реальних можливостей учнів.

Для продуктивної діяльності студента, безумовно, потрібно:

1. Сформованість ряду комунікативних умінь.
2. Розвиток мислення студентів.
3. Досвід оціночної діяльності.

Існує кілька принципів організації ділової гри:

-Принцип імітаційного моделювання конкретних умов. Моделювання реальних умов діяльності людини у всьому різноманітті службових, соціальних та особистісних зв'язків є основою методів активного навчання;

-Принцип ігрового моделювання змісту та форм професійної діяльності. Реалізація цього принципу є необхідною умовою навчальної гри, оскільки несе в собі навчальні функції;

-Принцип спільної діяльності. У діловій грі цей принцип вимагає реалізації за допомогою залучення в пізнавальну діяльність кількох учасників. Він вимагає від розробника вибору і характеристики ролей, визначення їх повноважень, інтересів і засобів діяльності. При цьому виявляються і моделюються найбільш характерні види професійної взаємодії осіб;

-Принцип діалогічного спілкування. У цьому принципі закладено необхідна умова досягнення навчальних цілей. Тільки діалог, дискусія з максимальною участю всіх граючих здатна породити справді творчу роботу. Всебічне колективне обговорення навчального матеріалу учнями дозволяє добитися комплексного подання ними професійно значущих процесів та діяльності;

-Принцип двоплановості. Принцип двоплановості відображає процес розвитку реальних особистісних характеристик фахівця в «уявних», ігрових умовах. Розробник ставить перед навчаються двоякого роду мети, що відображають реальний і ігровий контексти у навчальній діяльності.

-Принцип проблемності змісту імітаційної моделі та процесу її розгортання в ігровій діяльності.

Ділові ігри є трудомісткою формою навчання. Використання їх на заняттях дає можливість отримати досвід щодо виконання майбутньої професійної діяльності, систематизації у цілісну систему вже наявних умінь і навичок, отримання досвіду соціальних відносин, формування професійного творчого мислення.

Ділова гра як форма діяльності в умовних ситуаціях спрямована на відтворення і засвоєння суспільного і соціального досвіду, вона дозволяє освоювати соціально-значущі здібності особистості.

ЛІТЕРАТУРА

1. Малафіїк І.В. Системний підхід у теоретичному і практичному навчанні/ І.В. Малафіїк – Рівне: Редакційно-видавничий відділ Рівненського державного гуманітарного університету. 2004. — С. 43—50.
2. Сластенін В.А., Загальна педагогіка/ В.А. Сластенін, І. Ф. Ісаєв, Е. Н. Шиянов – М.: Владос, 2003. — С. 49.

Висоцький Михайло,
студент 4 курсу факультету
фізико-математичної та технологічної освіти
Наук. керівник: **Хоменко С.В.,**
к.п.н., доцент (БДПУ)

**МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ СОБІВАРТОСТІ
ПРОДУКЦІЇ**

Планування собівартості продукції є важливою складовою частиною розробки економічно обґрунтованих бізнес-планів підприємств та їх виробничих підрозділів. У сучасних умовах господарювання проблему формування собівартості продукції вітчизняного сектора необхідно розглядати у контексті приєднання України до Світової організації торгівлі (СОТ). Концепцією ціноутворення визначено, що виробництво сільськогосподарської продукції має бути прибутковим, тому визначальною передумовою формування прибутку товаровиробників виступає собівартість продукції, яка є грошовим виразом виробничо-фінансових витрат.

Теоретичні та методичні аспекти формування собівартості на виробничих підприємствах розглядалися у працях Голова С.Ф., Бутинця Ф.Ф., Кірейцева Г.Г., Саблука П.Т., Сопко В.В., Пилипів Н.І., Пушкаря М.С., Ткаченко Н.М. Друри К., Апчерч. А.

Економічною теорією собівартість продукції (робіт, послуг) визначається, як виражені в грошовій формі поточні витрати підприємства на її виробництво і збут. Така методика розрахунку собівартості застосовувалась виробничо-комерційними підприємствами до 2000 р. і була єдиною у обліку, плануванні і аналізі господарської діяльності та при встановленні цін та розрахунку рентабельності на продукцію. Цінність цієї методики в тому, що вона базувалась на дії економічних законів і принципів [1].

Виробнича собівартість продукції включає: прямі матеріальні витрати; прямі витрати на оплату праці; інші прямі витрати і розподілені загальновиробничі витрати.

Собівартість реалізованої продукції розраховується як виробнича собівартість збільшена на суми нерозподілених постійних загальновиробничих витрат та наднормативних виробничих витрат.

Собівартість продукції за прямими витратами включає: прямі матеріальні витрати; прямі витрати на оплату праці; амортизацію виробничих основних засобів та нематеріальних активів, безпосередньо пов'язаних з виробництвом продукції, виконанням робіт, наданням послуг;